سُورَةُ الحشر

بِسْمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحْمَٰنِ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەیی (ناوێکی پیرۆزی خودایە) ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

سَبَّحَ تەسبیحاتی هەر کردوە لِلَّهِ بۆخودا مَا هەرچی فِي لە السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَمَا و هەرچی فِي لە الْأَرْضِ لە زەوی دایە

وَهُوَ و هەر ئەوە الْعَزِيزُ دەسەڵاتداری الْحَكِيمُ کاربەجێ (١) هُوَ الَّذِي هەر ئەو أَخْرَجَ دەریپەڕاند الَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا کوفریانکرد و بێباوەڕ بوون مِنْ لە أَهْلِ خاوەنی الْكِتَابِ کیتاب مِن لە دِيَارِهِمْ زێدی خۆیان لِأَوَّلِ بۆ یەکەم

الْحَشْرِ حەشرو کۆکردنەوە مَا ظَنَنتُمْ گومانتان نەدەکرد أَن کە يَخْرُجُوا دەربچن وَظَنُّوا و (ئەوانیش) وایاندەزانی أَنَّهُم کە ئەوان

مَّانِعَتُهُمْ پاراستەیانە حُصُونُهُم قەڵاکانیان مِّنَ لە اللَّهِ خودا فَأَتَاهُمُ جا بۆیان هات اللَّهُ خودا مِنْ حَيْثُ بەجۆرێ لَمْ

يَحْتَسِبُوا هەر حیسابیشیان بۆ نەکرد بوو وَقَذَفَ وەفڕێیدایە فِي ناو قُلُوبِهِمُ دڵەکانیان الرُّعْبَ ئەوەی بیم و ترسە

يُخْرِبُونَ دەرمێنن و وێران دەکەن بُيُوتَهُم ماڵەکانیان بِأَيْدِيهِمْ بە دەستەکانی خۆیان وَأَيْدِي و دەستی الْمُؤْمِنِينَ ئیماندارەکان

فَاعْتَبِرُوا جا پەند و دەرس وەرگرن يَا أُولِي ئەی خاوەن الْأَبْصَارِ دید و هۆشەکان (٢) وَلَوْلَا أَن و ئەگەر نەی كَتَبَ نوسیبا

اللَّهُ خودا عَلَيْهِمُ لەسەریان الْجَلَاءَ چۆڵکردن لَعَذَّبَهُمْ (ئەوە) بەدڵنیایی عەزاب و ئەشکەنجەی دەدان فِي لە الدُّنْيَا دونیا وَلَهُمْ وەبۆیان هەیە

فِي لە الْآخِرَةِ ڕۆژی دوایی عَذَابُ عەزاب و ئەشکەنجەی النَّارِ ئاگر (ی دۆزەخ) (٣) ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّهُمْ بە(هۆی) ئەوەی ئەوان

شَاقُّوا دژایەتی- اللَّهَ خودا وَرَسُولَهُ و پێغەمبەرەکەی -یان کردوە وَمَن و هەر کەسێک يُشَاقِّ بکات دژایەتی اللَّهَ خودا فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی

اللَّهَ خودا شَدِيدُ توند و تیژە الْعِقَابِ عەزاب و ئەشکەنجەی (٤) مَا نەوە قَطَعْتُم بڕیووە مِّن (هیچ) لِّينَةٍ درەختێکی تەڕ أَوْ یان

تَرَكْتُمُوهَا وازتان لێهێنابێت قَائِمَةً وەستاو عَلَىٰ لەسەر أُصُولِهَا بنج و بنەوانی خۆی فَبِإِذْنِ ئەوە بە ڕێگاپێدانی اللَّهِ خودا (بووە)

وَلِيُخْزِيَ و تاکوو شەرمەزار بکات الْفَاسِقِينَ فاسیق و دەرچووەکان (٥) وَمَا و هەر شتێک أَفَاءَ وەک فەیء و دەستکەوتی جەنگ گێڕایەوە

اللَّـهُ خودا عَلَىٰ بۆ سەر رَسُولِهِ پێغەمبەرەکەی مِنْهُمْ لەوان فَمَا أَوْجَفْتُمْ ئێوە تاوتان نەدابوو عَلَيْهِ بۆی مِنْ هیچ خَيْلٍ ئەسپێک

وَلَا و نە رِكَابٍ هیچ وشترێکیش وَلَـٰكِنَّ بەڵام اللَّـهَ خودا يُسَلِّطُ - رُسُلَهُ نێردراوانی -بەگژ دەنێ و زاڵ دەکات عَلَىٰ بەسەر مَن هەر کەسێک

يَشَاءُ بیەوێت وَاللَّـهُ و خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەممو شَيْءٍ شتێک قَدِيرٌ تەواو توانادارە (٦) مَّا هەر شتێک أَفَاءَ - اللَّـهُ خودا -گێڕایەوە

عَلَىٰ بۆ رَسُولِهِ پێغەمبەرەکەی مِنْ لە أَهْلِ کەسانی الْقُرَىٰ دێهاتەکان فَلِلَّـهِ ئەوە بۆ خودا وَلِلرَّسُولِ وپێغەمبەرە وَلِذِي لەگەل خاوەن

الْقُرْبَىٰ نزیکی (خزمایەتی) وَالْيَتَامَىٰ و هەتیوەکان وَالْمَسَاكِينِ و دەستکورتەکان وَابْنِ و کوڕی السَّبِيلِ ڕێگا كَيْ هەتاکوو لَا - يَكُونَ نەبێتە

دُولَةً (شتێک دەستاو دەست بکات) بَيْنَ لە نێوان الْأَغْنِيَاءِ دەوڵەمەندەکان مِنكُمْ لە ئێوە وَمَا و هەر شتێک آتَاكُمُ بۆتانی هێنا

الرَّسُولُ پێغەمبەر فَخُذُوهُ ئەوە وەریگرن وَمَا و هەر شتێک نَهَاكُمْ عَنْهُ لێی قەدەغەکردن فَانتَهُوا ئەوە کۆتاتیی بهێنن

وَاتَّقُوا و پارزکار بن و بترسن لە اللَّـهَ خودا إِنَّ بەدڵنیایی اللَّـهَ خودا شَدِيدُ زۆر توندە الْعِقَابِ سزای (٧) لِلْفُقَرَاءِ بۆ هەژارانی

الْمُهَاجِرِينَ کۆچبەرەکان الَّذِينَ ئەوانەی أُخْرِجُوا دەرکرابوون مِن لە دِيَارِهِمْ زێدی خۆیان وَأَمْوَالِهِمْ و ماڵ و سامانیان

يَبْتَغُونَ داواکارن و دەخوازن فَضْلًا فەزل و زێدە بەخششێک مِّنَ لە اللَّـهِ خودا وَرِضْوَانًا لەگەڵ ڕەزامەندییێک

وَيَنصُرُونَ و پشتیوانی دەکەن لە اللَّـهَ خودا وَرَسُولَهُ پێغەمبەرەکەی أُولَـٰئِكَ هُمُ بەڕاستی ئەوانەن الصَّادِقُونَ ڕاستگۆیەکان (٨)

وَالَّذِينَ و ئەوانەی تَبَوَّءُوا دابەزینە الدَّارَ ماڵ وَالْإِيمَانَ و (هاتنە ناو) ئیمان و باوەڕ مِن لە قَبْلِهِمْ پێش ئەوان يُحِبُّونَ خۆشیان دەوێت

مَنْ ئەوانەی هَاجَرَ کۆچیان کردوە إِلَيْهِمْ بۆلایان وَلَا يَجِدُونَ وهەستناکەن و نابیننەوە فِي لە صُدُورِهِمْ سینەیان حَاجَةً پێویستی شتێک

مِّمَّا لەوەی أُوتُوا پێیاندراوە وَيُؤْثِرُونَ و لەپێشتر(یان) دادەنێن عَلَىٰ لە أَنفُسِهِمْ خۆیان وَلَوْ هەرچەند كَانَ بِهِمْ هەیان بوو بێت

خَصَاصَةٌ پێویستیەکی زۆر وَمَن جا هەرکەسێ يُوقَ خۆبپارێزێ لە شُحَّ بەخیلی و گرتەیی نَفْسِهِ نەفسی خۆی فَأُولَـٰئِكَ

هُمُ ئەوە بەڕاستی ئەوانن الْمُفْلِحُونَ سەرکەوتوو و سەرفرازەکان (٩) وَالَّذِينَ و ئەوانەی جَاءُوا هاتن مِن لە بَعْدِهِمْ دوایان

يَقُولُونَ دەڵێن: رَبَّنَا پەروەردیگارە اغْفِرْ ببورە لَنَا لێمان و وَلِإِخْوَانِنَا لەبراکانمان الَّذِينَ ئەوانەی سَبَقُونَا پێشمانکەوتن

بِالْإِيمَانِ بە بڕوا و ئیمان وَلَا - تَجْعَلْ ودا(-نە) نێی فِي لە ناو قُلُوبِنَا دڵەکانمان غِلًّا (هیچ) کینەیەک لِّلَّذِينَ بۆ ئەوانەی

آمَنُوا بڕاوایان هێناوە رَبَّنَا پەروەردیگارە إِنَّكَ بەڕاستی هەر تۆی رَءُوفٌ بەسۆز و رَّحِيمٌ بەخشندە و میهرەبانی (١٠) أَلَمْ

تَرَ ئایا سەرنجت نەداوە إِلَى لای الَّذِينَ ئەوانەی نَافَقُوا (دوو ڕوو بوون) يَقُولُونَ دەڵێن لِإِخْوَانِهِمُ بە براکانیان الَّذِينَ ئەوانەی کە

كَفَرُوا کوفریانکردوە مِنْ لە أَهْلِ خاوەن الْكِتَابِ کیتاب لَئِنْ ئەگەرهاتوو أُخْرِجْتُمْ دەرکران لَنَخْرُجَنَّ بەدڵنیایی دەردەچین

مَعَكُمْ لەگەڵتان وَلَا نُطِيعُ وگوێنادەین فِيكُمْ -بۆ(خاتری) ئێوە -بە أَحَدًا (هیچ) کەسێک أَبَدًا بەهیچ جۆرێک وَإِن و ئەگەر

قُوتِلْتُمْ جەنگتان لەگەڵکرا لَنَنصُرَنَّكُمْ هەربەدڵنیایی پشتیوانیتان لێدەکەین و سەرتاندەخەین ، وَاللَّهُ (بەڵام) خودا يَشْهَدُ شایەتی دەدات

إِنَّهُمْ کە بەڕاستی ئەوان لَكَاذِبُونَ (گومان نیە) کە درۆبێژن (١١) لَئِنْ ئەگەر هاتوو أُخْرِجُوا دەرکران لَا - يَخْرُجُونَ دەرناچن

مَعَهُمْ لەگەڵیان وَلَئِن و ئەگەرهاتوو قُوتِلُوا جەنگیان لەگەڵکرا لَا - يَنصُرُونَهُمْ پشتیوانیان لێناکەن وَلَئِن و ئەگەر

نَّصَرُوهُمْ پشتیوانشیان لێکردن لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبَارَ ئەوە بەدڵنیایی دواوەیان لێتان دەکەن (ڕادەکەن) ثُمَّ وپاسانیش لَا -

يُنصَرُونَ پاڵپشت ناکرێن و سەرناخرێن (١٢) لَأَنتُمْ بەڕاستی ئێوە أَشَدُّ رَهْبَةً زۆر ترسناکتر ن فِي لە صُدُورِهِم سینگ و(دڵیان) دا

مِّنَ (تاوەکوو) لە اللَّهِ خودا ذَٰلِكَ ئەوەش بِأَنَّهُمْ بە (هۆی ئە) وەی ئەوان قَوْمٌ (خەڵکێکن) لَّا يَفْقَهُونَ باش تێناگەن (١٣) لَا -

يُقَاتِلُونَكُمْ ناجەنگن لەدژتان جَمِيعًا پێکەوە إِلَّا تەنها فِي لە ناو قُرًى دێهاتێکی مُّحَصَّنَةٍ قایم کراو أَوْ یان مِن وَرَاءِ لەدوای

جُدُرٍ چەندین دیوار ، بَأْسُهُم تۆڵە و ئەزیەتدانیان بَيْنَهُمْ لە نێوان خۆیان شَدِيدٌ زۆر توندە تَحْسَبُهُمْ وادەزانی ئەوان جَمِيعًا هەموویان یەکن

وَقُلُوبُهُمْ لەگەڵ ئەوەی دڵەکانیان شَتَّىٰ بەش بەش و پارچەپارچەیە ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّهُمْ بە(هۆی ئە) وەی ئەوان قَوْمٌ خەڵکیک ن لَّا

يَعْقِلُونَ تێناگەن وهۆش ناکەن (١٤) كَمَثَلِ وەک نموونەی الَّذِينَ ئەوانەی مِن لە قَبْلِهِمْ پێشووان (بوون) قَرِيبًا لە نزیکەوە

ذَاقُوا چەشتیان وَبَالَ ئۆبالی أَمْرِهِمْ کاروکردەوەکانیان وَلَهُمْ وەبۆیان هەیە عَذَابٌ عەزاب وئەشکەنجەیەکی أَلِيمٌ زۆربەئازار ، (١٥)

كَمَثَلِ هەروەک نموونەی الشَّيْطَانِ شەیتان إِذْ کە قَالَ گوتی لِلْإِنسَانِ بەمرۆڤ: اكْفُرْ کوفر بکەو باوەڕمەکە فَلَمَّا جاکاتێ

كَفَرَ کوفری کرد و باوەڕی نەکرد قَالَ گوتی: إِنِّي بەڕاستی من بَرِيءٌ پاکم مِّنكَ لەتۆ (پاکانەی لێکرد) إِنِّي من بەڕاستی أَخَافُ دەترسم لە

اللَّهَ خودا رَبَّ پەروەردگاری الْعَالَمِينَ هەموو جیهانان (١٦) فَكَانَ - عَاقِبَتَهُمَا جا سەرئەنجامیان -ئەوەبوو أَنَّهُمَا کە هەردووکیان

فِي لەناو النَّارِ ئاگر خَالِدَيْنِ ماوەن هەتاهەتایێ فِيهَا تیایدا وَذَٰلِكَ وەئەمەش جَزَاءُ پاداشتی (سزای) الظَّالِمِينَ ستەمکارانە (١٧) يَا

أَيُّهَا الَّذِينَ هۆ ئەی ئەوانەی آمَنُوا بڕواو هێناوە اتَّقُوا پارێزکاتی بکەن و بترسن لە اللَّهَ خودا وَلْتَنظُرْ وبا سەرنج بدات نَفْسٌ (هەموو) کەسێک

مَّا چی قَدَّمَتْ پێشکەش کردوە لِغَدٍ بۆ سبەی (دوارۆژ) وَاتَّقُوا و پارێزکاتی بکەن و بترسن لە اللَّهَ خودا إِنَّ بەڕاستی اللَّهَ خودا

خَبِيرٌ تەواو شارەزایە بِمَا بەهەرچی تَعْمَلُونَ دەیکەن (١٨) وَلَا تَكُونُوا وامەبن كَالَّذِينَ وەک ئەوانەی نَسُوا - اللَّهَ خودایان -لەبیرکرد

فَأَنسَاهُمْ - أَنفُسَهُمْ جا خۆیانی -لەبیربردەوە أُولَٰئِكَ هُمُ هەر ئەوانەن الْفَاسِقُونَ فاسق و درچووەکان (١٩) لَا -

يَسْتَوِي یەکسان و چون یەک نابێ أَصْحَابُ یارویاوەرانی النَّارِ ئاگر وَأَصْحَابُ و یار و یاوەرانی الْجَنَّةِ بەهەشت أَصْحَابُ یار و یاوەرانی

الْجَنَّةِ بەهەشت هُمُ هەر ئەوانن الْفَائِزُونَ سەرکەوتوون (٢٠) لَوْ أَنزَلْنَا ئەگەر دامانبەزاندبا هَٰذَا ئەو الْقُرْآنَ قورئانە عَلَىٰ بۆ سەر

جَبَلٍ کێوێک لَّرَأَيْتَهُ بەدڵنیایی دەتبینی خَاشِعًا کز و ملکەچ مُّتَصَدِّعًا شەق شەق هەڵگەڕاوە مِّنْ لە خَشْيَةِ ترسی و هەیبەتی اللَّهِ خودا

وَتِلْكَ وەئەو الْأَمْثَالُ نموونانە نَضْرِبُهَا لێدەدەین (دێنینەوە) لِلنَّاسِ بۆخەڵک لَعَلَّهُمْ بەلکوو ئەوان يَتَفَكَّرُونَ دەکەونە بیرکردنەوە (٢١)

هُوَ ئەو اللَّهُ خودایە الَّذِي ئەوەی لَا - إِلَٰهَ هیچ خودا و پەرستراوێک نییە إِلَّا تەنها هُوَ ئەو نەبێت عَالِمُ زانای

الْغَيْبِ غەیب (پەنهان ونەبینراوەکان) وَالشَّهَادَةِ و بینراوەکان هُوَ ئەوە الرَّحْمَٰنُ تەواو بەزەیی و میهرەبان ی الرَّحِيمُ تەواو بەخشند (٢٢)

هُوَ ئەو اللَّهُ خودایە الَّذِي (ئەو خودایەی کە) لَا - إِلَٰهَ هیچ خودا و پەرستراوێک نییە إِلَّا تەنها هُوَ ئەو نەبێت

الْمَلِكُ پادشا وخاوەنی تەواو (ناوێکی پیرۆزی خودایە) الْقُدُّوسُ تەواو پاک و پیرۆز

السَّلَامُ سەرچاوەی سەلامەتی و پاک لە هەموو کەم وکووڕییەک (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

الْمُؤْمِنُ سەرچاوەی ئارامی و بەڵگەو بڕوا و پاداشت (ناوێکی پیرۆزی خودایە) الْمُهَيْمِنُ چاودێر و جلەو بەدەستی تەواو (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

الْعَزِيزُ باڵا دەستی دەسەڵاتداری تەواو (ناوێکی پیرۆزی خودایە) الْجَبَّارُ چاککەرەوە و زاڵی تەواو (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

الْمُتَكَبِّرُ خاوەن گەورەیی و خۆ بەگەورەڕاگری تەواو (ناوێکی پیرۆزی خودایە) سُبْحَانَ پیرۆز و پاکی (بۆ) اللَّهِ خودا عَمَّا لەوەی

يُشْرِكُونَ هاوەڵی بۆ دادەنێن (٢٣) هُوَ ئەو اللَّهُ خودایە الْخَالِقُ خولقێنەرە الْبَارِئُ بەدیهێنەرە (لە نەبوونەوە)

الْمُصَوِّرُ شێوە و وێنە بەخش لَهُ تەنها هی ئەوە و خاوەنی الْأَسْمَاءُ ناوە الْحُسْنَىٰ هەرەجوانەکانە

يُسَبِّحُ لَهُ بەپیرۆزی و پاکی ڕادەگرێ و ستایش و تەسبیحاتی بۆ دەکەن مَا هەرچی فِي لە السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَالْأَرْضِ وزەوی (دایە)

وَهُوَ و هەر ئەوە الْعَزِيزُ دەسەڵات داری باڵادەستی خاوەن عیزەتی تەواو الْحَكِيمُ دانا وکارلەجێی خاوەن ئەوپەڕی حیکمەت (٢٤)
